

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1944-1945.

RÉUNION DU 24 AVRIL 1945.

Rapport de la Commission de l'Instruction publique sur le Projet de loi instituant un Musée belge de la Guerre mondiale.

(Voir les nos 38, 52 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 6 et 7 mars 1945; le n° 20 du Sénat.)

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1944-1945.

COMMISSIEVERGADERING VAN 24 APRIL 1945.

Verslag uit naam der Commissie van Openbaar Onderwijs over het Wetsontwerp houdende oprichting van een Belgisch Museum van den Wereldoorlog.

(Zie de nrs 38, 52 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 6 en 7 Maart 1945; n° 20 van den Senaat.)

Présents : MM. CATTEAU, président; DESMET (Pierre), GILBART, LEYSEN, MISSIAEN, ROMBAUT, R. P. RUTTEN, VAN ACKERE, VERGEYLEN et MATAGNE, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS.

Dans le rapport que M. le député Bohy rédigea sur la proposition devenue le projet de loi en cause, le rapporteur tint pour acquis que la Chambre était instruite de l'économie du projet, de ses buts, de son opportunité.

Pourquoi ne pas faire le même aimable crédit aux membres de la Haute Assemblée ?

C'est que votre rapporteur croit devoir tenir compte de ce que, d'une part, trois mois se sont écoulés depuis le dépôt, à la Chambre, de la proposition. Celle-ci a été prise en considération le 7 février, rapportée le 24, discutée le 6 mars et votée par la Chambre, le 7 mars dernier. D'autre part, la multitude des préoccupations de chacun, dans la vie

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

In het verslag van volksvertegenwoordiger Bohy over het betrokken voorstel dat thans wetsontwerp is geworden, houdt de verslaggever voor vaststaande dat de Kamer op de hoogte was van de economie van het ontwerp, van zijn doeleinden en van zijn gepastheid.

Waarom zouden wij niet even minzaam krediet verleen aan de leden van de Hooge Vergadering ?

Uw verslaggever meent te moeten rekening houden met het feit dat, eensdeels, drie maanden verlopen zijn sedert de indiening van het voorstel in de Kamer. Dit voorstel werd in overweging genomen op 7 Februari, verslag werd uitgebracht op 24 Februari, de bespreking had plaats op 6 Maart en, op 7 Maart, werd het voorstel door de Kamer goedgekeurd;

compliquée d'à présent, rend souhaitable un certain rappel.

Ces deux raisons incitent à évoquer brièvement le but visé par M. le Ministre d'Etat, comte Henri Carton de Wiart, lors du dépôt à la Chambre, de la proposition de loi soumise, aujourd'hui, à l'appréciation du Sénat.

L'auteur de la proposition l'expose en termes choisis que nous nous permettons de reprendre : « Il s'agit, pour éviter que se perde le souvenir exact des grands événements auxquels la population a été mêlée, de créer un centre de documentation qui assurerait la recherche, le récolement, le classement, la conservation et la présentation des documents et objets de toute nature se rapportant à l'histoire belge des deux guerres 1914-18 et 1940-45. »

Outre que pareille documentation entretiendra la gratitude due aux actes d'héroïsme, elle dissipera des malentendus, elle constituera un centre de recherches pour les études historiques, sociologiques, économiques et sera vraiment un foyer d'éducation civique où la jeunesse de demain cultivera l'amour de la Patrie.

Il faut souligner que l'organisme nouveau devra se garder d'empiéter sur le domaine militaire — ce dernier relève du Musée de l'Armée — (voir article 2, document n° 20). Il convient aussi que le musée en formation n'empiète en rien sur le domaine propre des Archives du Royaume ou des Archives de l'Etat dans les provinces.

Le Musée belge de la Guerre Mondiale sera autonome, doté de la

anderdeels, maken de veelvuldige beslommingen van eenieder in het ingewikkeld leven van heden het wenschelijk dat zekere feiten opnieuw in herinnering worden gebracht.

Deze twee redenen zetten ons er toe aan bondig te herinneren aan het doel nagestreefd door minister van State Graaf Henri Carton de Wiart bij de indiening in de Kamer van het wetsvoorstel, dat thans aan den Senaat is voorgelegd.

De indiener van het voorstel zet het doel uiteen in uitgelezen bewoordingen die wij zoo vrij zijn te herhalen : « Het gaat er om, ten einde te vermijden dat de juiste herinnering te loor gaat van de groote gebeurtenissen waarbij de bevolking werd betrokken, een centrum voor documentatie op te richten dat zou verzekeren het opsporen, vergelijken, rangschikken, indeelen en catalogeeren van de documenten en voorwerpen van allen aard, welke betrekking hebben op de Belgische geschiedenis van de twee oorlogen 1914-1918 en 1940-1945. »

Buiten dat dergelijke documentatie de dankbaarheid verschuldigd aan de daden van heldhaftigheid zal levendig houden, zal zij misverstanden uit den weg ruimen en een centrum van opsporing vormen voor de historische, sociologische en economische studiën en zal werkelijk een haard van burgerlijke opvoeding zijn waar de jeugd van morgen de liefde tot het vaderland zal leeren.

Er dient op gewezen dat het nieuwe organisme er zich zal moeten voor houden het militair domein te betreden, daar dit laatste afhangt van het Legermuseum (zie artikel 2, stuk n° 20). Het betaamt ook dat het museum in wording niet in het minst inbreuk make op het gebied eigen aan het archief van het Rijk of aan het archief van den Staat in de provinciën.

Het Belgisch-Museum van den Wereldoorlog zal zelfstandig zijn, het zal

personnalité civile et recevra l'investiture, l'appui et le contrôle de l'Etat.

Le musée deviendra une grande école nationale et justifiera cette pensée du Roi Albert Ier : « C'est à la lumière du passé qu'une nation prend conscience du présent et prépare les voies à l'avenir ».

Placée sous le signe d'une pensée aussi haute, la proposition de MM. Carton de Wiart et consorts a, cela va de soi, été adoptée dans les conditions rappelées au début de ce rapport, ce qui montre combien elle répond au vœu du Parlement.

Le Gouvernement entoure la proposition de toute sa sympathie et la Chambre l'a votée à l'unanimité, le 7 mars, après l'avoir, toutefois, amputée de son article 7, vu la superfluité de cet article, affirmée par M. le Ministre des Finances.

L'adoption, par la Chambre, de la proposition a mué celle-ci en projet de loi et la Commission sénatoriale de l'Instruction publique a chaleureusement accueilli le projet.

Elle convie le Sénat à faire de même, persuadée qu'en agissant ainsi la Haute Assemblée contribuera à l'éducation morale du Pays, à l'éducation civique de la population scolaire et à propager la haine de la guerre autant que l'amour de la paix.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur, *Le Président,*
LÉON MATAGNE. ROB. CATTEAU.

rechtspersoonlijkheid bezitten en zal worden opgericht, gesteund en gecontroleerd door den Staat.

Het museum zal een groote nationale school worden en deze gedachte van Koning Albert I verwezenlijken : « Het is in het licht van het verleden dat een Natie bewust wordt van het heden en den weg baant voor de toekomst ».

Geplaatst in het teken van een zoo verheven gedachte, werd het wetsvoorstel van den h. Carton de Wiart cs. — dit spreekt van zelf — aangenomen in de voorwaarden uiteengezet bij den aanhef van dit verslag, hetgeen bewijst hoezeer het beantwoordt aan den wensch van het Parlement.

De Regeering verleent aan het voorstel haar volledige sympathie en de Kamer heeft het op 7 Maart eenparig goedgekeurd, na evenwel artikel 7 te hebben doen wegvallen, gezien de overbodigheid van dit artikel, zooals werd bevestigd door den Minister van Financiën.

De goedkeuring door de Kamer heeft het voorstel tot wetsontwerp gemaakt en de Senaatscommissie van Openbaar Onderwijs heeft aan het ontwerp een gunstig onthaal verleend,

Zij verzoekt den Senaat in denzelfden zin te handelen, overtuigd als zij is dat door aldus te handelen de Hooge Vergadering zal bijdragen tot de zedelijke opvoeding van het Land, tot de burgerlijke opvoeding van de schoolbevolking en tot de verspreiding van den haat tegen den oorlog zoowel als de liefde voor den vrede.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever, *De Voorzitter,*
LÉON MATAGNE. ROB. CATTEAU.